

VIBORG
KOMMUNE

**§ 12 Miljøgodkendelse
af
svineproduktion på
Gyvelhøjgård
Nørreåvej 27, 8830 Tjele**

DATABLAD

Titel: § 12 Miljøgodkendelse af svinebruget, Gyvelhøjgård, Nørreåvej 27, 8830 Tjele

Dato for godkendelse:

CVR-nr: 26759986

CHR NUMMER: 14042

Ejendomsnummer: 7910218567

Ejerlav Matrikelnummer

Vejrumbro, Vejrum 2n

7k

2af

Vejrum Enge, Vejrum 3b

14b

Lunddorp Gde., Viskum 2p

Bedrifts ejer og ansøger: Kim Hansen
Nørreåvej 27
8830 Tjele

Konsulent: LandboMidtØst
Tine Nielsen
Trigevej 20, Søften
8382 Hinnerup

Tilsynsmyndighed: Viborg Kommune

Viborg den 21. februar 2012

Finn Larsen
Civilingeniør

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Resumé og samlet vurdering	4
1.1	Ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse.....	4
1.2	Ikke teknisk resumé.....	4
1.3	Offentlighed	6
2	Generelle forhold.....	7
2.1	Beskrivelse af husdyrbruget.....	7
2.2	Meddelelsespligt - anlæg, arealer, ejerforhold.....	7
2.3	Gyldighed.....	8
2.4	Revurdering af miljøgodkendelsen.....	8
3	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
3.1	Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	9
3.2	Placering i landskabet.....	9
4	Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	10
4.1	Husdyrhold og staldindretning.....	10
4.2	Ventilation	11
4.3	Fodring.....	12
4.4	Energi- og vandforbrug.....	13
4.5	Spildevand herunder regnvand.....	14
4.6	Affald.....	14
4.7	Råvarer og hjælpestoffer	15
4.8	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	16
5	Gødningsproduktion og -håndtering	18
5.1	Gødningstyper og mængder.....	18
5.2	Flydende husdyrgødning.....	18
5.3	Gyllekøling.....	19
5.4	Fastgødning inkl. dybstrøelse	20
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	21

6.1	Ammoniak og natur	21
6.2	Lugt.....	22
6.3	Fluer og skadedyr	23
6.4	Transport.....	23
6.5	Støj fra anlægget og maskiner	24
6.6	Støv fra anlæg og maskiner	25
6.7	Lys.....	25
7	Påvirkning fra arealerne.....	27
7.1	Udbringningsarealerne	27
7.2	§ 3 beskyttet natur og beskyttede vandløb.....	28
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	29
7.4	Kvælstof til grundvand.....	33
7.5	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	33
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	36
9	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	37
9.1	Alternative løsninger	37
9.2	0-alternativ.....	37
10	Husdyrbrugets ophør.....	39
11	Egenkontrol og dokumentation.....	40
12	Samlet konklusion.....	41
13	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	41
13.1	Godkendelsens gyldighed	41
13.2	Klagevejledning og søgsmål	42
13.3	Underretning om godkendelsen.....	43
14	Bilag	44

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Ejendommen Gyvelhøjgård, Nørreåvej 27, 8830 Tjele, blev miljøgodkendt efter § 11 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug den 5. marts 2008.

Kim Hansen har nu søgt om miljøgodkendelse for en udvidelse af produktionen. Husdyrproduktionen udvides/omlægges fra en produktion på 735 søer, 4900 smågrise og 400 polte svarende til 207,01 DE til 950 søer og 500 polte (fra 7,2 kg) svarende til 238,04 DE, en stigning på 31,03 DE. Udvidelsen/ændringen vil kræve en mindre tilbygning. Tilbygningen ønskes placeret, hvor der p.t. er en ældre gyllebeholder. Udover husdyrholdet på Nørreåvej 27 er der på bedriften to ejendomme med husdyrhold beliggende på henholdsvis Hovmosevej 6, 8830 Tjele og Tjelevej 22.

Bedriften råder over 240 ha ejede og forpagtede arealer, heraf 225 ha udbringningsareal. Derudover er der lavet gødningsaftaler på 170 ha.

Der er tale om en beskeden udvidelse, men da der fremover skal være mere en 750 søer i produktionen, udløser udvidelsen krav om en § 12 miljøgodkendelse. Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 4. oktober 2010. Ansøgningen har skema nr. 19159. Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningsversion 8 af 14. juli 2010.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse for svinebesætningen på Nørreåvej 27, 8830 Tjele i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Produktion og arealer

Udvidelse/ændring af soproduktionen på Gyvelhøjgård finder sted inden for eksisterende bygninger samt i en mindre tilbygning, hvor der installeres gyllekøling. Tilbygningen kommer til at ligge der, hvor der i dag er en ældre gyllebeholder. Produktionen vil omfatte 950 søer og 500 polte svarende til 238,04 DE.

Den producerede mængde husdyrgødning udbringes på bedriftens 225 ha samt på aftalearealer.

Placering

Ejendommen er placeret i et primært jordbrugsområde ca. 5 km øst for Viborg, 4 km vest for Ørum og

¹ § 12 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

ca. 2,2 km nord for Vejrumbro. Der er stor afstand fra driftsbygninger til naboer uden landbrugspligt, til byzone og til naturområder.

Lugt

Projektet medfører en stigning i geneafstandene i forhold til de nuværende forhold, men lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes med stor margin af projektet.

Transporter

Antallet af transportere til og fra det nye anlæg forventes ikke at stige som følge af projektet.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug, inden for en afstand af 1.000 m fra anlægget. Inden for en radius på 1 km fra anlægget er der 6 små søer og et moseområde. Det generelle ammoniakkrav på 25 procent for ansøgninger fremsendt i 2010 er overholdt.

Nærmeste Natura 2000-område er Habitatområde nr. 30 (Nørreå-dalen) ca. 2,5 km mod sydøst. Det vurderes, at naturområderne på grund af afstanden ikke vil blive påvirket af ammoniakemissionen fra staldanlæg og gylleopbevaringslagre tilhørende ejendommen Nørreåvej 27.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Udbringningsarealerne afvandes dels til Skals å-systemet/Hjarbæk fjord og dels til Gudenå-systemet/Randers Fjord. Alle udbringningsarealer ligger uden for områder i nitratklasser, og beregningerne i ansøgningssystemet og en supplerende vurdering i forhold til habitatreglerne viser, at kravene til nitratudvaskning til overfladevand er overholdt. Den årlige udvaskning til overfladevand efter udvidelsen er beregnet til 58,7 kg N/ha.

Der er ca. 36 ha udbringningsarealer i nitratfølsomt indvindingsopland. Kravet til nitratudvaskning i forhold til grundvand er overholdt.

Udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme Natura 2000 områder, men omfatter ikke arealer inden for risikoområder (fosforklasser). Beregningerne i ansøgningssystemet og en supplerende vurdering i forhold til habitatreglerne viser, at kravene til fosforudvaskning til overfladevand er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen samt på og omkring udbringningsarealerne.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer Viborg Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.3 OFFENTLIGHED

Ansøgning om miljøgodkendelse blev annonceret i uge 8 i 2011 med en frist på 4 uger til at fremsende bemærkninger. Der blev ikke modtaget bemærkninger fra offentligheden.

Naboer og parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 14. marts 2011 med en frist på 3 uger til at fremsende bemærkninger. Viborg Kommune har ikke modtaget bemærkninger til sagen fra naboer.

Udkast til miljøgodkendelse blev udsendt til naboer den 29. september 2011 med en frist på 6 uger til fremsendelse af bemærkninger. Der blev ikke modtaget bemærkninger i denne høringsfase.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Nærværende miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 gælder for husdyrbruget på Gyvelhøjgård, Nørreåvej 27, 8830 Tjele og gælder for alle landbrugsmæssige aktiviteter knyttet til ejendommen og den tilhørende husdyrproduktion. Ejendommen har CVR nr. 26759986.

Kim Hansen ønsker at omlægge og udvide husdyrholdet på Nørreåvej 27. Dyreholdet ved den nuværende produktion samt ansøgt produktion er præsenteret i tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over nuværende og ansøgt dyrehold.

Dyregruppe	Nuværende produktion		Ansøgt produktion	
	Antal dyr	Antal DE	Antal dyr	Antal DE
Søer	735	171,33	950	221,45
Polte (30 – 107 kg)	400	11,28	500	14,01
Smågrise	4.900	24,4	500	2,49
Total		207,01		238,04

Produktionsændringen finder sted i eksisterende driftsbygninger samt i en mindre tilbygning. Tilbygningen ønskes placeret, hvor der p.t. ligger en ældre gyllebeholder. Der er installeret gyllekøling i farestald.

Alle udbringningsarealerne ligger indenfor en radius på ca. 3 km fra ejendommen og afvander dels til Skals å-systemet/Hjarbæk Fjord og dels til Gudenå-systemet/Randers Fjord. Der er godt 14 km fra Nørreåvej 27 til de fjernest beliggende udbringningsarealer.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal anmeldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om tillæg til denne miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

Ligeledes skal udskiftning af arealer anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3 GYLDIGHED

Udvidelsen/ændringen af dyreholdet skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.

Med miljøgodkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.4 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående afsnit fastsættes følgende generelle vilkår:

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen og tillæggets vilkår.
2. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Nørreåvej 27, 8830 Tjele samt de udbringningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen under CVR nr. 26759986.
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
4. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen og tillægget.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opføres en mindre tilbygning til en eksisterende stald. Tilbygningen kommer til at ligge der, hvor der i dag er en ældre gyllebeholder. Bygningerne er vurderet i forhold til bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v. i miljøgodkendelsen af 28. februar 2008, hvoraf det fremgår, at alle afstandskrav er overholdt. Der ændres ikke på dette forhold ved etablering af tilbygningen, idet denne placeres, hvor der i dag er en gylletank.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg kommune vurderede i forbindelse med § 11 miljøgodkendelse af husdyrbruget i 2008, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til §§ 6 og 8 i Husdyrloven overholdt.

Viborg Kommunen vurderer, at den mindre tilbygning, som placeres på et sted, hvor der i dag er en gylletank, ikke vil ændre på denne vurdering.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlæggets placering i landskabet er vurderet i miljøgodkendelsen af 28. februar 2008. Der bygges dog en mindre tilbygning, som placeres, hvor der i dag er en ældre gyllebeholder. Tilbygningen opføres i tilsvarende materialer som benyttes i eksisterende bygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bygningsmassen forbliver samlet, og projektet giver derfor ikke anledning til nye vilkår vedrørende anlæggets placering i landskabet.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I bilag 4 er vist en oversigt over nuværende og ansøgt dyrehold i de respektive staldafsnit.

Der er i næsten alle stalde delvis spaltegulv, hvilket er det bedste staldsystem, der er til rådighed i dag til svin. Derudover er der etableret gyllekøling i ny farestald fra 2008, og der vil også blive etableret gyllekøling i den ansøgte farestald, således varme kan genvindes og bruges til opvarmning. På denne måde spares der meget fyringsolie, og der udledes mindre CO₂. I poltestalden til de store polte er der 50-75 % delvis spaltegulv, hvilket er bedre end referencestaldsystemet.

Der foreligger følgende beregning af BAT-emissionsniveauet for ammoniak beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i hhv. nye og eksisterende stalde:

Tabel 2. BAT-beregning.

Anlæg	Dyretype og staldsystem	Antal dyr	Vægtgrænser / Fravænningsvægt	Korrektionsfaktor	Emissionsgrænseværdi (Kg NH ₃ -N pr. årsdyr)	BAT-Niveau (kg NH ₃ -N/år)
Ny	Søer Farestald	220	-	-	0,81	178,20
Eksisterende	Søer Løbe- drægtighedsstalder Løsgående, delvis spaltegulv	950	-	-	2,21	2099,50
Eksisterende	Søer Farestald Kassestier, delvist spaltegulv	160	-	-	0,80	128,00
Eksisterende	Søer Farestald Kassestier, fuldspaltegulv	570	-	-	1,53	872,10
Eksisterende	Smågrise Delvist spaltegulv	500	-	-	0,07	35,49
Eksisterende	Slagtesvin 25-49 % fast gulv	500	30-80 kg	0,63	0,22	110,87
Eksisterende	Slagtesvin 25-49 % fast gulv	500	80-107 kg	0,46	0,13	66,33
i alt						3490,49

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune har i den tidligere meddelte § 11 miljøgodkendelse vurderet, at de valgte staldsystemer overholder kravet om BAT. Der stilles vilkår om, at teknologiblad for de respektive staldsystemer/gyllekøling skal følges.

I IT-ansøgningssystemet er beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 3459,96 kg N i ammoniak, så det vejledende BAT krav er overholdt.

Overordnet vurderer Viborg Kommune, at husdyrholdet med de givne staldsystemer kan leve op til kravene i lovgivningen. Desuden vurderes det, at den tilladte fleksibilitet ikke vil give problemer i forhold til lovens krav.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

6. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 238,04 DE, der fordeler sig med 950 årssøer og 500 polte (7,2-107 kg). Det tillades, at fordelingen mellem årssøer og polte varierer med op til 10 % inden for de maksimale 238,04 DE.
7. Inden for det tilladte produktionsniveau tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det maksimale antal dyreenheder ikke overskrider 238,04 DE.
8. Staldindretning og dyrenes placering skal være som oplyst i IT-ansøgningen.
9. Nyt staldafsnit etableres med gyllekøling i henhold til teknologiblads ”køling af gylle i svinestalde” (se vilkår 24)

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ventilationen kører i døgndrift i alle staldene. Al ventilation er frekvens- og temperaturstyret og med minimumsventilation. Dette sikrer, at ventilationen kører optimalt med hensyn til temperaturen i staldene og samtidigt minimeres el-forbruget.

Der ændres ikke på ventilationsanlægget i forbindelse med § 12 miljøgodkendelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at imødegå et mindre effektivt ventilationsanlæg med deraf følgende øget lugtbelastning stilles følgende vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for ventilation på ejendommen:

10. Ventilationen skal renholdes efter behov – mindst én gang om året og have serviceeftersyn jf. ventilationssystemets manual.
11. Driftsstop skal udbedres, så systemet hurtigst muligt kan være i drift igen.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes fasefodring på bedriften for at opnå en bedre udnyttelse af foderet.

Ved fasefodring anvendes flere blandinger for bedre, at ramme grisenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. Fasefodring til slagtesvin indebærer, at der anvendes to eller flere blandinger til slagtesvineperioden.

Fordelene ved fasefodring kan være lavere foderpris, mulighed for brug af skåneblandinger til de mindste grise og reduceret udskillelse af fosfor og kvælstof. Ulemperne ved fasefodring er bl.a. øgede investeringsomkostninger til foderanlæg, krav til driftslederen om at skifte blanding på det rigtige tidspunkt.

Foderet tilsættes fytase. Ved at anvende fytase i foderet kan der opnås en bedre fosforudnyttelse og samtidig reduceres udledningen af fosfor via gødningen til miljøet. Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved fosfor udskilles via gødningen. Den primære årsag til den lave fordøjelighed er, at op til 80 procent af fosfor i olie/proteinholdige frø og korn er bundet som fytat, hvilket er vanskeligt at fordøje for svin. Det er derfor nødvendigt, at enzymet fytase er til stede, for at den fytatbundne fosfor bliver tilgængelig for grisen. Der tilsættes normal dosis svarende til 300 FTU eller 500 FYT.

Der optimeres på fodringen af søerne. Der anvendes et gennemsnitlig indhold af råprotein per FE på 133 g/FE og et fosforindhold på 4,75 g P/FE.

Fodringen af polte og smågrise afviger ikke meget fra normen.

Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager fremgår af tabel 3.

Tabel 3. BAT-beregning for fosfor.

Dyretype	Dyreenheder (DE)	Max fosfor (kg P/DE ab lager)	Total mængde fosfor ab lager (kg P ab lager)
Søer	221,45	23,0	5093,35
Smågrise	2,31	27,8	64,22
Slagtesvin	14,1	20,5	289,05
i alt			5446,62

I IT-ansøgningssystemet er beregnet, at der produceres 5442,4 kg P ab lager, så BAT kravet er opfyldt for fosfor.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte fodring ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. Der stilles vilkår om benyttelse af fasefodring.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for fodring:

12. Der skal anvendes fasefodring til søer og polte. Der skal for søerne anvendes et gennemsnitlig indhold af råprotein per FE på 133 g og et fosforindhold per FE på 4,75 g.

4.4. ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det forventede energiforbrug på ejendommen er beskrevet i tabel 4..

Tabel 4. Energiforbrug ved nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt drift
El	155.000 kWh	150.000 kWh
Diesel	6.000 l	6.000 l
Fyringsolie	1.500 l	1.500 liter

Ejer er opmærksom på, at virksomhedens energikrævende installationer og materiel holdes opdateret ved jævnlig opmærksomhed og relevante eftersyn, så der er fokus på forbruget.

Der bruges energisparepærer i farestalden. Derudover anvendes lysstofrør i staldene. Alle lamper rengøres jævnligt.

I alle staldafsnit renholdes og vedligeholdes ventilationsanlæggene løbende.

Efter hvert hold søer (i farestald) og polte vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er frekvens- og temperaturstyret og med minimumsventilation. Dette sikrer, at ventilationen kører optimalt med hensyn til temperaturen i staldene og minimerer samtidig el-forbruget.

Tal vedrørende vandforbruget fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Vandforbrug beregnet ud fra normtal.

	Nudrift	Ansøgt drift
Drikkevand inkl. spil	9.125 m ³ /år	11.000 m ³ /år
Vask af stalde, maskiner og markredskaber	78 m ³ /år	78 m ³ /år
Årligt vandforbrug	9.203 m ³ /år	11.078 m ³ /år

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme. Ellers tilkaldes service, hvis der er behov for det.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ventilation i staldene er den største post i energiregnskabet. For svinestalde gælder det, at omtrent 2/3 af energiforbruget går til ventilation. Kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlæg bør derfor ske jævnlige og mindst en gang årligt.

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbrug er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det påpeges dog, at der skal være en generel fokus på minimering af vand- og energiforbrug på ejendommen, hvilket er baggrunden for de stillede vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for energi- og vandforbrug:

13. Det årlige energiforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af energiforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
14. Det årlige vandforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af vandforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

§ 12 miljøgodkendelsen giver ikke anledning til ændringer i mængder eller håndtering af spildevand.

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til særskilt opsamlingsbeholder eller gyllebeholder og anvendes i henhold til reglerne for husdyrgødning/spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Påfyldning af dieselolie foregår, så spild kan opdages og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale. Påfyldning af dieselolie sker under konstant overvågning. Der bliver i den nuværende produktion anvendt ca. 10 m³ vand/år til vask af maskiner og redskaber uden gødningsrester. Mængden af vaskevand til maskiner og redskaber vil ikke stige i forbindelse med udvidelsen.

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygningerne hverken før eller efter udvidelsen. Vand fra vask af stalde udgør i den nuværende produktion ca. 78 m³/år. Dette forventes ikke at stige efter udvidelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Afledning af regnvand fra nybygning kan kræve særskilt tilladelse. Dette håndteres i forbindelse med byggesagsbehandlingen

Rengøringsvand og drikkevandsspild er indregnet i mængden af gylle. Viborg Kommune vurderer, at spildevand håndteres forsvarligt.

4.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsopbevaring og bortskaffelse fra Nørreåvej 27, og at de generelle regler er tilstrækkelige til at regulere affaldshåndteringen på ejendommen.

Døde dyr skal håndteres i overensstemmelse med kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr

I forbindelse med tilsyn på ejendomme skal dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald kunne fremvises, hvilket er baggrunden for det fastsatte vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastholdes/stilles følgende vilkår:

15. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester m.v.
16. Farligt affald og råvarer, der ved uheld kan give anledning til en forurening, skal, uanset mængde, opbevares under tag på fast tæt bund, og indrettes således, at spild kan opsamles. I tilfælde af lækage eller spild må der ikke være mulighed for, at der kan løbe forurenende stoffer i kloakken eller ud på/i jorden.
17. Klinisk affald skal opsamles og opbevares i specialbeholder.
18. Medicin skal opbevares adskilt fra fødevarer i et aflåst skab, således at det er utilgængeligt for dyr og børn.
19. Sprøjtemidler skal opbevares i aflåst rum eller skab og må ikke opbevares i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, medicin eller lignende. Oplagspladsen skal være under tag og uden afløb. Den skal være indrettet således, at lækage eller spild kan opsamles. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. En container, der opfylder ovennævnte krav, kan ligeledes anvendes. Anden opbevaring, der som udgangspunkt opfylder ovennævnte krav, kan anvendes ved forudgående godkendelse af Viborg Kommune.
20. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

§ 12 miljøgodkendelsen medfører ikke ændringer vedrørende råvarer og hjælpestoffer. Af § 11 miljøgodkendelsen fremgår følgende:

"Pesticider og sprøjteudstyr:

Der opbevares ca. 50 liter sprøjtevæske på bedriften.

Pesticider opbevares frostfrit i aflåst rum med fast gulv uden afløb.

Oplag af olie:

Der opbevares ca. 1200 liter fyringsolie.

Der opbevares ca. 1200 liter dieselolie.

Der opbevares ca. 1200 liter varevognsdiesel.

Dieselolie opbevares i typegodkendt beholder, som er nedgravet. Der er ikke mulighed for, at evt. spild kan afledes til kloak, grundvand, overfladevand eller jord.

Fyringsolie opbevares i typegodkendt beholder, som er nedgravet.

Smøreolie/spildolie opbevares i lukket beholder på fast gulv.

Der forefindes opsugende materiale til opsamling af evt. spild.

Der opbevares varevognsdiesel i en 1200 l tank i garage

Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på stabilt underlag, uden mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Vedrørende foderopbevaring foreligger følgende oplysninger:

Foder korn:

Mængde: 11.000 hkg.

Opbevaringsform: 9.000 hkg i gastæt silo og 2.000 hkg i plantørring.

Foder andet:

Soyaskrå i indendørs siloer: 240 hkg.

Mineraler: ca. 3-9 ton i storsække i foderlade.

Halm:

Mængde: ca. 5 ton.

Opbevaringsform: i halmlade.

Placering: længst op imod Nørreåvej i enden af farestald.”

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt, og der stilles ikke særlige vilkår.

4.8 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der foreligger en beredskabsplan for anlægget, som beskriver, hvordan ejer (og evt. medarbejdere) skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand
- Udslip af gylle eks. ved påfyldning af gyllevogn, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller i materialetræthed samt generelle utætheder i systemet.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering, rengøring eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- Strømsvigt hvorved bl.a. staldventilationen standser

Yderligere er det påpeget, at der kan være risiko for uheld i forbindelse med dårlig vedligeholdelse af installationer. Yderligere fremhæves risikoen for uheld ved lynnedslag, kortslutninger samt ved varmt arbejde med vinkelsliber, svejsning o.a.

For at minimere risikoen for uheld følges nedenstående retningslinier

- Pulverslukkere jævnt fordelt i bygningerne
- Rene og ryddelige arbejdspladser til varmt arbejde. Alt brandbart er fjernet eller dækket til
- Al gyllepumpning overvåges
- Terrænhældningen ved ejendommen betyder, at gyllen ved udslip fra tanken vil løbe ud over de dyrkede marker, og der er ingen dræn, søer eller vandløb, der vil kunne blive forurenede
- Der er kun overjordiske tanke, således utætheder kan opdages hurtigt. Tankene står på fast underlag uden afløb
- Overvågning af påfyldning af marksprøjte og anvendelse af separat vandtank til påfyldning af marksprøjte
- Regelmæssige elfo-eftersyn og jævnlige eftersyn af elinstallationer af ejer
- Alarmer på staldventilationen i tilfælde af strømsvigt

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der skal udarbejdes en beredskabsplan for Nørreåvej 27 med henblik på at minimere risikoen for uheld på bedriften.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Viborg Kommune, Teknik og Miljø, tlf.: 87 87 8787**.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for driftsforstyrrelser og uheld:

21. Der skal udarbejdes en opdateret beredskabsplan senest den 1. maj 2012, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for alle, der færdes på bedriften.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der produceres årligt ca. 9.194 m³ gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand fra staldene. I tabel 6 er vist gødningsregnskabet for bedriften i ansøgt drift.

Tabel 6. Gødningsregnskab for Nørreåvej 27.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle Nørreåvej 27	24.191 kg	5.807 kg	238,0 DE
Andet anlæg på bedriften, Hovmosevej 6	19.434 kg	4.385 kg	155,1 DE
Tjelevej 22	10.165 kg	2139,71 kg	115,83 DE
Tilført fra ejendom uden for bedriften	4100 kg	1025 kg	41 DE
I alt til rådighed	71.654,21 kg	16.254,43 kg	706,81 DE
Afsætning v. gylleaftaler	24.931 kg	5716 kg	235,9 DE
Til udbringning	32959,96 kg	7641,60 kg	314,08 DE

Det fremgår af tabel 6, at ansøger vil udbringe ca. 314 DE på egne og forpagtede arealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det generelle harmonikrav på 1,4 DE/ha er overholdt, og der er tilstrækkeligt med aftalearealer til at afsætte den samlede gødningsmængde. De nødvendige gylleaftaler skal kunne fremvises ved tilsyn.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning på Nørreåvej 27 5.125 m³ og på Hovmosevej 4.069 m³. Samlet giver det en produktion på 9.194 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene. 9 måneders produktion giver 6.900 m³. I tabel 7 er angivet bedriftens opbevaringsanlæg.

Tabel 7. Gylleopbevaringsanlæg.

Type	Volumen
Gyllebeholder, Hovmosevej 6	1.000 m ³
Gyllebeholder, Hovmosevej 6	2.000 m ³
Gyllebeholder, Nørreåvej 27	2.545 m ³
Lejet gyllebeholder, Overlundvej 11	2.000 m ³
Opbevaringskapacitet i alt	7.545 m ³

Lovkravet til opbevaringskapacitet er 9 måneder, og kravet er overholdt.

Der er ingen elektriske pumper på lagertankene, og den elektriske pumpe i fortanken kører kun under opsyn.

På gylletankene anvendes flydelag som overdækning. Flydelaget skal holdes intakt, og der skal føres logbog over det i henhold til reglerne i bekendtgørelsen om husdyrgødning m.v. Gyllen køres ud med 25 m³ gyllevogn.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gylletankene er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion. For at imødekomme risikoen for påvirkning af jord, grundvand og naturområder i nærheden af gyllebeholderne ved håndtering og opbevaring af gylle stilles nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning:

22. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
23. Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og derudover efter enhver aktivitet.

5.3 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er installeret gyllekøling i den nye farestald fra 2008, og der vil også blive etableret gyllekøling i den ansøgte farestald. Den ammoniakreducerende effekt er sat til 30 % og den årlige drifttid til 8.760 timer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at anvendelsen af gyllekøling i den nye farestald er BAT.

Anlægget skal være forsynet med timetæller på varmepumpen og den månedlige drifttid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.

Der stilles desuden vilkår med hensyn til procedurer ved driftsstop.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår

24. Gyllekølingsanlægget i farestalden skal have en ammoniakreducerende effekt på 30 %, og der skal foreligge dokumentation herfor i forbindelse med tilsyn.

Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop der har en varighed på mere end 1 uge.

Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.

5.4 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den faste husdyrgødning på Nørreåvej 27 stammer fra sygestalden med dybstrøelse. Dybstrøelsen i sygestalden planlægges at komme til at ligge i ca. 6 måneder, og der anvendes markstak som opbevaring i det omfang, der ikke kan køres direkte ud

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at dybstrøelsen behandles i henhold til lovgivningen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke yderligere vilkår til opbevaring og håndtering af fast husdyrgødning

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne iht. godkendelsesbekendtgørelsen, viser en fordampning af ammoniak i ansøgt produktion på 3.915 kg kvælstof pr. år. Meremissionen er beregnet til -145,67 kg kvælstof pr. år. Ved § 11 miljøgodkendelsen i 2008 blev givet godkendelse til en meremission på 617 kg N pr. år. Samlet er der således en meremission på 471 kg N pr. år i forhold til situationen før godkendelsen i 2008.

Det generelle ammoniakkrav er, at der skal ske en reduktion på 25 % for de staldafsnit, hvor der sker ændringer i forhold til et fastlagt reference-staldsystem.

Det fremgår af IT-ansøgningen, at det generelle krav for 2010 om reduktion af ammoniakemissionen med 25 % er overholdt.

Ansøger har opfyldt kravet ved valg af gulvsystem og installation af gyllekøling samt foderoptimering.

AMMONIAKBELASTNING AF NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 7 I LOV OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG M.V.

Nærmeste beskyttede naturtype i medfør af Lov om miljøgodkendelse m.v. § 7 er overdrevarsarealer ca. 2,9 km mod øst og således uden for bufferzone II. Der er altså ikke naturtyper inden for bufferzonerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER

Ammoniakdepositionen på overdrevet beliggende 2,9 km øst for ejendommen er beregnet til 0,00 kg N/ha/år. Viborg Kommune vurderer, at emissionen fra anlægget ikke har negativ effekt på overdrevets naturtilstand på grund af den store afstand.

AMMONIAKBELASTNING AF NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 3 I NATURBESKYTTELSESLOVEN OG § 29 I LOV OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG MV.

Nærmeste naturarealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 er to små søer i en afstand på ca. 250 m i vestlig og nordvestlig retning. En lidt større mose- og søområde findes ca. 550 m mod nordøst. Inden for en radius på 1 km fra anlægget er der 15 små søer og 1 mose.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Anlægget er placeret i et område med mange mindre søer og vandhuller. Af de 15 søer inden for 1 km fra anlægget blev ca. halvdelen besøgt i 1992 af Viborg Amt. Generelt beskrives søerne som værende i dårlig tilstand med tilgroning og eutrofiering. Den største trussel ifølge besigtigelserne er tilgroning og udtørring. Moseområdet 550 meter nordøst for anlægget er ligeledes beskrevet som værende under tilgroning, og den burde oprensnes. Det fremgår af luftfoto fra 1995 og frem til 2011, at tilstanden vedr. søerne ikke har ændret sig væsentligt. Det er tydeligt, at flere er ved at gro til. Det samme gør sig gældende for mosen, hvor det ved sammenligning af 1995 luftfoto med 2010 luftfoto fremgår, at vandspejlet er kraftigt reduceret i perioden.

Den mindre udvidelse af dyreholdet ændrer ikke ved den vurdering, som blev foretaget ved miljøgodkendelsen i 2008, hvoraf det fremgår, at der ikke er behov for at stille vilkår i forhold til § 3-områder.

NATURA 2000

Nærmeste Natura 2000-område er Habitatområde nr. 30 (Nørreå-dalen) ca. 2,5 km mod sydøst.

Bilag IV-arter i området samt evt. påvirkning på disse beskrives i afsnit 7.5.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at ammoniakdepositionen til Natura 2000 område nr. 30 på grund af den store afstand ikke vil kunne påvirke området væsentligt, idet såvel påvirkningen fra både kumuleret meremission og totaldeposition bliver marginal. På baggrund af ovenstående konkluderer Viborg Kommune, at kravene i forhold til ammoniak og natur er overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen yderligere vilkår i forhold til ammoniak og natur.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De primære lugtkilder på bedriften er stalde, gyllebeholdere og i forbindelse med gylleudbringning. Der er foretaget en lugtberegning i ansøgningssystemet efter gældende retningslinier. Den beregnede geneafstand fremgår af tabel 8. Placeringen af ejendommen Nørreåvej 27 i forhold til områdetyperne, som er anvendt i beregningerne, fremgår af bilag 3.

Tabel 8. Beregnede geneafstande samt angivelse af aktuel afstand.

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	FMk	412,87	412,87	400,55	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	253,94	253,94	228,77	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	130,56	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes, at den store afstand til omkringboende (530 m til enkeltbeboelse) og byzone (ca. 2,2 km til Vejrumbro) bevirker, at lugtgener fra bedriften er begrænset. Under visse forhold kan det dog ikke undgås, at der kan forekomme lugtgener. Det vil især være i forbindelse med gylleomrøring i stalde (gyllekanaler).

En teoretisk lugtberegning viser, at lugtgenegrænsen fra det nye staldanlæg ligger på ca. 131 meter til bolig (uden landbrugspligt) uden for samlet bebyggelse, medens geneafstanden til byzone er ca. 413 m. Geneafstandene er rigeligt overholdt idet der ikke er enkeltbolig/byzone inden for 1,2 gange geneafstanden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for lugt:

25. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne. Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.3 FLUER OG SKADEDYR**MILJØTEKNISK REDEGØRELSE**

§ 12 miljøgodkendelsen giver ikke ændringer i forhold til bekæmpelse af fluer og skadedyr.

Af den tidligere meddelte § 11 miljøgodkendelse fremgår følgende:

”Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium.

Fluegener:

Fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Der anvendes smøregift og staldchok

Rottebekæmpelse:

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Desuden følges de forebyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bekendtgørelse nr. 611 af 23. juni 2001). Ejendommen tilses af firmaet Mortalin 4-6 gange årligt. Der er ikke problemer med rotter på ejendommen.”

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

26. På ejendommen skal der foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
27. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
28. Bekæmpelsen af skadedyr skal foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.

6.4 TRANSPORT**MILJØTEKNISK REDEGØRELSE**

Antallet af transporter ved nudrift og ansøgt drift er uændret og fremgår af tabel 9.

Tabel 9. Transporter forbundet til husdyrbruget.

Nørreåvej 27	Antal	
	Lastbil	Traktor
Husdyr	1 trans./uge	1 trans./uge
Dyr til slagtning	1 trans./2. uge	
Afhentning døde dyr	1 trans./uge	
Foder	2 trans./mdr.	
Foder eget korn		Siloer fyldes i høst
Husdyrgødning		230 trans./år
Handelsgødning		
Fyringsolie/dieselolie	8 trans./år	

Alle transporter vil typisk foregå indenfor normal arbejdstid. Da gyllen udelukkende køres ud i vækstsæsonen, kan der forekomme transporter af gylle udenfor normal arbejdstid.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hvis transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, vurderes det, at transport til og fra ejendommen kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for naboer. Viborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår til transport.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøgodkendelsen efter § 12 medfører ikke ændringer vedrørende støj i forhold til § 11 miljøgodkendelsen, hvoraf fremgår følgende:

”Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. Der kan forekomme støjkluder fra:

- Ventilationssystem
- Kompressorer
- Korntørringsanlæg
- Højtryksrensere
- Kværn

De fleste støjkluder er placeret i lukkede bygninger. Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkluder:

Ventilationssystem: 24 t./døgn

Kompressorer: ½ t./døgn

Korntørringsanlæg: 10 t./år

Højtryksrensere: 6 t./mdr.

Kværn: 12-14 t./døgn

Tiltag mod støjkloder:

Flere af støjkloderne er placeret i lukkede bygninger.

Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Der er ikke foretaget støjmåling på ejendommen. Staldbygningerne ligger ca. 190 meter fra nærmeste nabobeboelse, som er en landbrugsejendom. Der er ca. 530 m til nabobeboelse uden landbrugspligt og ca. 2,2 km til byzone i Vejrumbro. På grund af afstanden til nabobeboelser forventes ingen støjgener fra driften. Transporter til og fra ejendommen kan dog periodevis give anledning til gener. Især vil gylletransporter kunne virke generende da disse er meget intensive, men til gengæld kun af et par dages varighed - to til tre gange om året. Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på et landbrug. Det væsentligste er transport, men det er ikke mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug."

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for støj fra anlægget og maskiner:

29. Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlæg og dertil knyttede aktiviteter, vil Viborg Kommune kræve dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder overholdes.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER**MILJØTEKNISK REDEGØRELSE**

Miljøgodkendelsen efter § 12 medfører ikke ændringer vedrørende støv. Af § 11 miljøgodkendelsen fremgår følgende:

"Der forekommer flere støvende aktiviteter på ejendommen. Det vurderes dog, at langt de fleste er af lokalt omfang (i lukkede rum), hvilket næppe kan genere omkringboende. Den store afstand til omkringboende er en afgørende faktor herfor. I forbindelse med markarbejde tæt på beboelser, kan der opstå kortvarige støvgener, som må accepteres, når beboelsen ligger ud til markarealer."

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De i miljøgodkendelsen fra 2008 meddelte vilkår fastholdes.

30. Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
31. Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

6.7 LYS**MILJØTEKNISK REDEGØRELSE**

§ 12 miljøgodkendelsen medfører ikke ændringer vedrørende lysforhold i forhold til § 11 miljøgodkendelsen, hvoraf fremgår:

"Der er belysning ved udlevering, brovægt, maskinhus og forrum.

Der er typisk belysning inden for normal arbejdstid i vinterhalvåret, hvor der er brug for det.

Det vurderes, at der ikke opstår fjernvirkning ved brug af lys ved de ovennævnte placeringer.”

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår for lys på ejendommen.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriften råder over 224,71 ha ejede og forpagtede arealer. Der afsættes endvidere gylle til 170,28 ha aftalearealer. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 1.

På arealerne udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha. Skema med oversigt over udbringningsarealerne er præsenteret i tabel 10.

Tabel 10. Ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
200	7,58	Nej	JB4	Nej	S4	7,58	0,00	0,00	0,00	0,00	7,58	0,00	0,00	0,00
201	9,39	Nej	JB4	Nej	S4	9,39	0,00	0,00	0,00	0,00	9,39	0,00	0,00	0,00
202	2,38	Nej	JB4	Nej	S4	2,38	0,00	0,00	0,00	0,00	2,38	0,00	0,00	0,00
10	5,54	Nej	JB4	Nej	S4	5,54	0,00	0,00	0,00	5,54	5,54	0,00	0,00	0,00
11	0,74	Nej	JB4	Nej	S4	0,74	0,00	0,00	0,00	0,74	0,74	0,00	0,00	0,00
12	4,13	Nej	JB4	Nej	S4	4,13	0,00	0,00	0,00	0,00	4,13	0,00	0,00	0,00
13	6,55	Nej	JB4	Nej	S4	6,55	0,00	0,00	0,00	6,55	6,55	0,00	0,00	0,00
14	1,96	Nej	JB4	Nej	S4	1,96	0,00	0,00	0,00	1,96	1,96	0,00	0,00	0,00
15	7,41	Nej	JB4	Nej	S4	7,41	0,00	0,00	0,00	7,41	7,41	0,00	0,00	0,00
16	4,51	Nej	JB4	Nej	S4	4,51	0,00	0,00	0,00	4,51	4,51	0,00	0,00	0,00
17	7,08	Nej	JB4	Nej	S4	7,08	0,00	0,00	0,00	7,08	7,08	0,00	0,00	0,00
18	2,07	Nej	JB4	Nej	S4	2,07	0,00	0,00	0,00	2,07	2,07	0,00	0,00	0,00
19	4,42	Nej	JB4	Nej	S4	4,42	0,00	0,00	0,00	0,00	4,42	0,00	0,00	0,00
20	2,27	Nej	JB4	Nej	S4	2,27	0,00	0,00	0,00	0,00	2,27	0,00	0,00	0,00
100	16,18	Nej	JB4	Nej	S4	16,18	0,00	0,00	0,00	0,00	16,18	0,00	0,00	0,00
101	2,25	Nej	JB4	Nej	S4	2,25	0,00	0,00	0,00	0,00	2,25	0,00	0,00	0,00
102	9,67	Nej	JB4	Nej	S4	9,67	0,00	0,00	0,00	0,00	9,67	0,00	0,00	0,00
1	22,01	Nej	JB4	Nej	S4	22,01	0,00	0,00	0,00	0,00	22,01	0,00	0,00	0,00
2	6,96	Nej	JB4	Nej	S4	6,96	0,00	0,00	0,00	0,00	6,96	0,00	0,00	0,00
3	36,64	Nej	JB4	Nej	S4	36,64	0,00	0,00	0,00	0,00	36,64	0,00	0,00	0,00
4	9,73	Nej	JB4	Nej	S4	9,73	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	0,00	0,00	0,00
5	19,28	Nej	JB4	Nej	S4	19,28	0,00	0,00	0,00	0,00	19,28	0,00	0,00	0,00
6	4,27	Nej	JB4	Nej	S4	4,27	0,00	0,00	0,00	0,00	4,27	0,00	0,00	0,00
300	10,37	Nej	JB5	Nej	S2	10,37	0,00	0,00	0,00	0,00	10,37	0,00	0,00	0,00
301	21,32	Nej	JB4	Nej	S4	21,32	0,00	0,00	0,00	0,00	21,32	0,00	0,00	0,00
Total	224,71					224,71	0,00	0,00	0,00	35,87	224,71	0,00	0,00	0,00

Ansøger har valgt at dyrke alle arealer med et sædskifte svarende til referencesædskiftet S4. I forhold til nitrat og fosfor til overfladevand forholder det sig således, at alle arealerne ligger i nitratklasse 0 og i fosforklasse 0. 35,87 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

Alle arealer er oplyst at være udrænedede og ligger i oplandet til fosforbelastede Natura 2000 områder. Udbringningsarealerne afvander dels via Gudenå-systemet til Randers Fjord (ca. 300 ha) og dels via Skals å-systemet til Hjarbæk Fjord (ca. 197 ha). Afvandingen til Skals å sker via Tjele Langsø.

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor Natura 2000 område.

Der indgår i 170,28 ha aftalearealer i ansøgningen.

Gylleaftalerne fremgår af tabel 11.

Tabel 11. Gylleaftaler.

Gylleaftaler i ansøgt drift	DE afsat i ansøgningen	KgN	KgP
Overlundvej 11	80,4	9144,57	1948,05
Nordre Ringvej 16	55,2	6278,36	1337,47
Tørvevejen 7	56,0	6369,35	1356,85
Korreborgvej 57	23,8	2706,98	576,66
Kokholmvej 35	20,5	2331,64	496,70
i alt	235,9	26830,9	5715,7

Ingen af aftalearealerne ligger i sårbare områder, og de kan således benyttes uden krav om § 16 godkendelse af disse arealer. Aftalearealerne ligger bl.a. i oplande, hvor dyretrykket er faldet siden 2007.

7.2 § 3 BESKYTTET NATUR OG BESKYTTEDE VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I umiddelbart tilknytning til udspretningsarealerne er der registreret 15 naturarealer, der er beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Naturarealerne er fordelt på 3 engarealer, 5 moser og 7 søer/vandhuller. Ingen af udspretningsarealerne har hældninger over 6 grader ind mod naturarealer. De fleste naturarealer er besigtiget i perioden 1990-1994.

Enkelte af udspretningsarealerne grænser op til vandløb, der er målsat B1 eller B3.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udbringningsarealerne ligger relativt robust med få naturarealer liggende tæt på. Ingen af naturarealerne er i besigtigelser fundet særligt værdifulde. Besigtigelserne fra begyndelsen af 90'erne beskriver de fleste af arealerne som værende under tilgroning og med tegn på eutrofiering. Luftfotos fra 1995 og frem til 2010 bekræfter denne tendens. Flere af søerne er omfattet af 2 m bræmmer, jf. vandløbslovens § 69. For at sikre gunstige betingelser for floraen og faunaen omkring de øvrige søer, stilles der vilkår om bræmmer på alle søer i tilknytning udbringningsarealerne, se bilag 2. Bræmmerne skal opfylde de samme betingelser som beskrevet i vandløbslovens § 69.

Det vurderes, at de pågældende § 3 naturarealer ikke påvirkes væsentligt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på de tilstødende arealer.

På dele af de strækninger, hvor udbringningsarealerne ligger ned til vandløb, er der hældninger på mere end 6 grader jf. Danmarks Areal Information (DAI). Dette bevirker, at arealerne ikke må anvendes til husdyrgødning. Bruger af arealerne er gjort bekendt med dette, og har tilkendegivet, at han ikke vil anvende disse arealer, som derved udgår som udbringningsareal. Generelt er det kommunens vurdering, at de generelle bræmmebestemmelser sikrer vandløbene tilstrækkeligt.

Samlet vurderer Viborg Kommune, at med nedenstående vilkår, vil driften på udbringningsarealerne ikke have en væsentlig negativ effekt på de § 3 beskyttede naturområder, som ligger i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til § 3 beskyttede naturtyper:

32. Omkring samtlige § 3 registrerede søer og vandhuller grænsende op til udbringningsarealerne skal der opretholdes en 2 m bræmme efter samme bestemmelser som beskrevet i vandløbslovens § 69.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udbringningsarealerne afvander del til Skals å-systemet og derfra (via Tjele Langsø) videre til Hjarbæk Fjord og dels til Gudenå-systemet, som udmunder i Randers fjord. Størstedelen af afvandingen sker til Randers Fjord.

Hjarbæk fjord udgør en del af Natura 2000 område nr. 30.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk, er kildevælds-vindelsnegl, grøn kølleguldsmed, stor kærguldsmed, bæk-lampret, flodlampret, stavsild, stor vandsalamander, damflagermus, odder, spættet sæl, blank seglmos, gul stenbræk, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og standsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig og flerårig vegetation på stenede strandvolde, klinter eller klipper ved kysten, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, brunvandede søer og vandhuller, vandløb med vandplanter, våde dværgbusksamfund med klokkelyng, tørre dværgbusksamfund (heder), enekrat på heder, overdrev eller skrænter, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidélokalteter), artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn, nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse, hængesæk og andre kærsumfund dannet flydende i vand, plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskov på morbund uden kristtorn, bøgeskov på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund, stilkegeskove og –krat på mager sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Kystlaguner og standsøer, kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld er prioriteret naturtyper.

Natura 2000 området omfatter et areal på 25.513 ha, der rummer mange små og store lokaliteter med forskellige naturtyper. Området strækker sig fra Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning og Lovns halvøen i vest over de 4 store vandløb Lerkenfeld, Simsted, Skals og Nørreå til de store mosearealer ved Øster Bjerregrav og Fussing – og Glenstrup søer mod øst. Lovns Bredning og Hjarbæk Fjord udgør den store marine del af området, hvor vand- og vadefladerne fungerer som raste- og fourageringsplads for en række vandfugle. Disse arealer udgør en internationalt vigtig raste- og fourageringsplads for sangsva-

ne i vinterhalvåret og troldand i fældningstiden i efteråret. Desuden er der en stor bestand af fældende og overvintrende hvinand. Områderne har især tidligere rummet vidtstrakte flader med ålegræs. Mellem Hjarbæk Fjord og Lovns Bredning er der en dæmning med sluse. Vandudvekslingen gennem slusen har stor betydning for hvilket plante- og dyreliv, der er i Hjarbæk Fjord. Fjordene er i mindre omfang fourageringsområde for spættet sæl.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 24; Hjarbæk Fjord og Simsted Fjord er ynglende rørdrum og engsnarre samt trækkende sangsvane, klyde, hjejle, taffeland, troldand, hvinand og blichøns.

Tjele Langsø er et Natura 2000 område, habitatområde nr. 33 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 16.

H33, Tjele Langsø domineres helt overvejende af selve Tjele Langsø med tilgrænsende enge og elle-sumpe. Desuden forekommer vandløb. I området findes en række vigtige rigkærs- og overdrevslokalteter med sjældne arter. Den sydøstlige tarm af habitatområdet omfatter Vinge Mølle med mølledam og omkringliggende stejle overdrevsskrænter. I dette område findes sjældne habitater og plantearter, der knytter sig til disse, bl.a. vældmose. Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 33, Tjele Langsø og Vinge Møllebæk er:

"**1096** Bæklampret", "**1355** Odder", "**1393** Blank seglmos", "**3130** Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden", "**3150** Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "**3260** Vandløb med vandplanter", "**6210** Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidélokalteter)", "**6230** * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund", "**6410** Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop", "**6430** Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "**7220** * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "**7230** Rigkær", "**9110** Bøgeskove på morbund uden kristtorn", "**9160** Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund", "**9190** Stilkegeskove og -krat på mager sur bund", "**91D0** * Skovbevoksede tørvemoser", "**91E0** * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld" (*: Prioriterede habitattyper).

F16, Tjele Langsø omfatter, ud over selve vandfladen af Tjele Langsø, også de dyrkede arealer omkring Tjele Gods, der især tidligere udgjorde den foretrukne fourageringsplads for overvintrende sædgæs. Denne art er udpegningsgrundlaget for F16, Tjele Langsø.

Næringsalttilførslen til Hjarbæk Fjord udgør ca. 2000 tons kvælstof og 40 tons fosfor årligt.

Den inderste del af Randers Fjord har miljømålet "god økologisk tilstand" i Vandplanen for Randers Fjord. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14; Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

Oplandet til Randers Fjord udgør 3.256 km². Den årlige tilførsel i af næringsstoffer til fjorden skønnes at udgøre ca. 4.100 tons kvælstof og ca. 130 tons fosfor til Randers Fjord. Viborg Kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. Belastning med fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i oplandet er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 er pibesvane, sangsvane, klyde, hjejle, fjordterne, havterne, dværgterne, skarv, knopsvane, lysbuget knortegås, gravand, bjergand, ederfugl, sortand, fløjlsand, hvinand og stor skallesluger.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 14 er: Havlampret, flodlampret, stavsil, odder, spættet sæl, mygblomst, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, flodmundinger, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, enårig vegetation på stenede strandvolde, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med gråris, kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter, fugtige klitlavninger, kystklitter med enebær, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, brunvandede søer og vandhuller, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund (heder), enekrat på heder, overdrev eller skrænter, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, rigkær, bøgeskove på morbund uden kristtorn, bøgeskove på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund, stilkegeskove og -krat på mager sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Kystlaguner og strandsøer, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med enebær, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld er prioriterede naturtyper

Havområdet indeholder vigtige rasteområder for en række fuglearter, herunder 11 arter af andefugle, samt skarv og hjejle. På småøerne og strandengene yngler tre ternearter samt klyde. Randers Fjord er desuden et vigtigt område for fiskearterne stavsil samt hav- og flodlampret.

Havområdet rummer fem marine naturtyper, hvoraf sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand udgør mere end 50 %. Randers Fjord udgør Østjyllands eneste naturtype, som kan betegnes flodmunding. De biologiske forhold i fjorden er væsentlig påvirket af forhøjede tilførsler af næringsstoffer fra Gudenåens opland og periodevis iltsvind med forringede forhold for vegetation, bunddyr og fisk.

Effekten af eutrofieringen på de marine naturtyper forventes ikke ophørt inden 2015 jf. Århus Amts basisanalyse del II. Der kan derfor fortsat forventes en reduceret dybdeudbredelse af ålegræs og makroalger og risiko for at bunddyr og fisk dør i området.

Miljøtilstanden i Tjele Langsø styres i det væsentligste af fosfortilførslen, som ligger på 2-3 tons årligt.

Samtlige udbringningsarealer ligger i nitratklasse 0 og beregninger udført i det elektroniske ansøgningssystem viser, at det generelle krav til nitratudvaskning til overfladevand er overholdt. Den årlige udvaskning ved ansøgt drift er beregnet ved anvendelse af referencesædskifter.

Den gennemsnitlige udvaskning af nitrat fra udbringningsarealerne er i Farm N beregnet til 59,2 kg N/ha/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrloven bygger på en forudsætning om et omtrentligt konstant dyrehold i Danmark. Der forventes således en betydelig afvikling af husdyrholdet på mange bedrifter/ejendomme samtidig med at nogle få bedrifter ekspanderer. Når der ikke sker en udvidelse af husdyrproduktionen, vil der som udgangspunkt heller ikke fremkomme en merbelastning fra husdyrproduktionen. På baggrund af den forventede levetid på staldanlæg er det vurderet, at samtlige ejendomme over 75 DE i løbet af en 10-årig periode vil gennemgå ændringer, som betinger en miljøgodkendelse. Miljøgodkendte husdyrbrug

vil herefter repræsentere ca. 90 % af husdyrproduktionen. Miljøgodkendelse af samtlige husdyrproduktioner kombineret med et uændret dyrehold samt beskyttelsesniveauet fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen vil føre til en reduceret belastning i forhold til den nuværende situation, da der i de enkelte sager vil blive fastsat skærpede krav særligt i forhold til de sårbare dele af oplandene til de internationale beskyttelsesområder.

Kvælstof

Viborg Kommune har også vurderet det omhandlede projekt i forhold til de af Miljøstyrelsen opstillede afskæringskriterier og har vurderet, at projektet lever op til de opstillede forudsætninger, således at projektet ikke skader de omtalte Natura 2000 områder.

Viborg Kommune baserer vurderingen på følgende:

- Dyretrykket i de aktuelle oplande er på baggrund af Miljøstyrelsens opgørelse af udvikling i dyretrykket i de pågældende oplande ikke over niveauet for 2007.
- Viborg Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktioner, der har givet anledning til en væsentlig øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007.
- Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, udgør væsentligt mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning til de pågældende oplande. (Der søges om anvendelse af ca. 315 ha udbringningsarealer i oplandet til Randers Fjord og oplandet til Randers Fjord udgør ca. 325.600 ha, medens der søges om anvendelse af ca. 80 ha udbringningsarealer i oplandet Hjarbæk Fjord, hvor oplandet udgør ca. 120.000 ha).

I IT-ansøgningen er beregnet en nitratudvaskning fra rodzonen på 58,7 kg N/ha/år. Det kan skønnes, at højst 25 % af nitratudvaskningen fra rodzonen når frem til de marine områder – svarende til ca. 15 kg N/ha/år eller i alt ca. 6 tons N/år, idet aftalearealerne er tillagt den samme udvaskning som de ejede/forpagtede arealer. For den del af udvaskningen som sker til Hjarbæk Fjord bemærkes, at der ved vandets passage af Tjele Langsø vil ske en denitrifikation, som vil indebære, at belastningen på Hjarbæk Fjord fra disse arealer vil udgøre væsentligt under niveauet for et gennemsnitligt planteavlssædskifte i oplandet.

Kvælstofbelastningen på Hjarbæk Fjord udgør 2-2.500 tons/år, medens kvælstofbelastningen på Randers Fjord udgør 3-7.000 tons/år. Kvælstofbelastningen på de marine områder fra Nørreåvej 27 vil således udgøre væsentligt mindre end 1 % på områderne.

Fosfor

Ejendommen og udbringningsarealerne ligger i et sandet område og i fosforklasse 0. Ansøger har oplyst, at alle udbringningsarealer er udrænedede. Ingen af udbringningsarealerne skrånede ned mod vandløb eller søer. Der anvendes ingen tiltag på ejendommen for at reducere fosforoverskuddet på bedriftens arealer.

Der er i ansøgningssystemet beregnet et fosforoverskud på 11,0 kg P/ha/år, og det generelle krav til P-overskuddet er beregnet til at være overholdt.

Et fosforoverskud på 11,0 kg P/ha/år giver et samlet overskud i retsbeskyttelsesperioden (8 år) på 88 kg P/ha eller en forøgelse i jordens fosforindhold på ca. 4,4 %.

Worst case udvaskningen for alle udbringningsarealerne udgør $395 * 1 \text{ kg P} = 395 \text{ kg P}$.

Worst case påvirkningen fra husdyrbruget 4,4 % af 395 kg P eller 17 kg P.

Sammenholdes worst case påvirkningen fra husdyrbruget med de faktiske tilførsler til henholdsvis Hjarbæk Fjord (40 tons P/år), Randers Fjord (130 tons P/år) og Tjele Langsø (2-3 tons/år) vil man konstatere, at husdyrbruget bidrager med væsentligt mindre end 1 % af den samlede tilførsel til henholdsvis Hjarbæk Fjord og Randers Fjord.

Viborg Kommune har i den samlede vurdering dels inddraget, at der er tale om en mindre udvidelse af et allerede miljøgodkendt husdyrbrug, dels taget arealernes beliggenhed i forhold til marine områder i betragtning. På baggrund af ovenstående vurderer Viborg Kommune, at udvaskningen af kvælstof og fosfor til overfladevand, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre væsentlig påvirkning af disse områders tilstand.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til udvaskning af kvælstof og fosfor til Hjarbæk Fjord.

7.4 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Markerne 10 til 8 hørende til ejendommen på Nørreåvej 27 ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, se bilag 1, og der er derfor lavet beregninger i ansøgningssystemet for udvaskningen af nitrat til grundvand. Beregninger viser, at det krævede beskyttelsesniveau gående på ingen stigning i nitratudvaskningen er overholdt ved anvendelse af et referencesædskifte. Der kræves derfor ikke en højere andel efterafgrøder end Plantedirektoratets krav. Desuden ligger alle udbringingsarealerne udenfor område med indsatsplan.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at anvende yderligere efterafgrøder end de til en hver tid gældende krav fra Plantedirektoratet, da det fastsatte beskyttelsesniveau for nitrat til grundvand inden for nitratfølsomme indvindingsområder er overholdt.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til kvælstof udvaskning til grundvand.

7.5 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendommen og udbringingsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635/2007 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være: vandflagermus, sydflagermus, damflagermus, brandts flagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, brunflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, strandtudse og grøn kølleguldsmed. Heraf er brandts flagermus, damflagermus, frynseflagermus, odder, løgfrø og grøn kølleguldsmed optaget på Rødlisten som sårbare arter.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i såvel stillestående som rindende vand i især moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være våde naturområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder kan være svære at lokalisere, men de knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder der er relativt uforstyrret.

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skråninger som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o.lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Løgfrøen yngler i et bredt spektrum af lavvandede vandhuller, søer og vådområder, og kan også yngle i temporære vandhuller og oversvømmelser. Ynglesucces kræver lysåbne vådområder eller vådområder med lysåbne og lavvandede partier. Arten opholder sig uden for vandhullet især på arealer med løs sandet overjord, og især på steder hvor der er partier med lav vegetation, bare sandflader eller bar muldjord, hvor det er let for frøen at grave sig ned.

Løgfrøen er nataktiv, og om dagen ligger løgfrøen nedgravet i jorden, typisk 10 – 30 cm under overfladen. Med dens skjulte levevis er arten normalt umulig at finde på land uden for yngletiden.

Spidssnudet frø kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområdet, men langt fra alle, er omfattet af naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, fragmentering pga. veje mm.

Grøn kølleguldsmed er tilknyttet vandløb med solåbne strækninger. Grøn kølleguldsmed yngler i hurtigt strømmende rene, iltrige vandløb, laven lever nedgravet i sand eller grus. De voksne guldsmede opholder sig overvejende tæt på vandløbet, dog kan ikke kønsmodne individer strejfe til andre lokaliteter såsom solåbne skovlysninger.

Ødelæggelse og forringelse af artens trivsel omfatter bl.a. tilgroning af lysåbne vandløbsstrækninger, forurening af vandløbene, med organisk eller uorganiske stoffer (som tilledning af okker).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

§ 12 miljøgodkendelsen vurderes ikke at have en negativ indflydelse bilag IV arter.

Med vilkår om bræmme omkring alle søer vurderes udvidelsen af anlægget og markdriften ikke at have en negativ effekt på en evt. bestand af markfirben spidssnudet frø, løgfrø eller stor vandsalamander, idet det vurderes at etableringen af anlægget ikke vil give en negativ påvirkning af de naturområder, der potentielt kan være yngle- og rasteområder.

Driften af udbringningsarealet inddrager ikke arealer, der er potentielle levesteder for grøn kølle guldsmed, og det vurderes derfor ikke at have en negativ konsekvens for arten.

Samlet vurderer Viborg Kommune, at registrerede bilag IV arter samt bilag IV arter som potentielt kan have levested i området omkring ejendommen Nørreåvej 27 og de tilhørende udbringningsarealer, ikke påvirkes af projektet.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til påvirkning af bilag IV arter.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

§ 12 miljøgodkendelsen indebærer ikke ændringer/udvidelse i eksisterende staldafsnit, som er vurderet i forhold til BAT i forbindelse med behandling af miljøgodkendelsen i 2008. Det udvidede dyrehold lever op til de vejledende emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

Af § 11 miljøgodkendelsen fremgår følgende:

”Ved intensiv svineproduktion er en væsentlig del af miljøproblemerne knyttet til dyrenes fordøjelse af føde og udskillelse af stort set alle næringsstofferne via gødningen. Intensiv svineproduktion indebærer en høj koncentration af dyr på et forholdsvis lille område. Og den høje koncentration af dyr gør, at mængden af næringsstoffer i gødningen kan overstige de mængder af næringsstoffer, der er behov for i området til landbrugets dyrkning af afgrøder eller vedligeholdelse af græsmarker.

I BAT-byggebladene er der givet eksempler på den bedste tilgængelige teknik inden for intensiv svineproduktion.

Der indrettes ny farestald med delvist spaltegulv (BAT-byggeblad nr. 106.02-51) og med gyllekøling. For poltene er der delvist spaltegulv (BAT-byggeblad nr. 106.04-52). I øvrigt kan den i godkendelsen beskrevne drift, ressourceforbrug, håndtering af gylle, fodring m.v. henregnes til BAT.”

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for den 8-årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Årsagen hertil er, at staldene er relativt nye og velfungerende.

Eksisterende stalde forventes renoveret, når staldene er afskrevet og nedslidte, og såfremt det er muligt at låne til investeringen.

Begrundelse for fravalg.

Ammoniakemissionen kan sænkes yderligere ved rensning af afgangsluften, etablering af delvist fast gulv, etablering af gyllekøling eller via forsuring af gyllen, evt. teltoverdækning af gylletanke.

For rensning af luften, ændring af gulv og gyllekøling skal der ændres radikalt i byggeriet via tagkonstruktioner, nyt ventilationsanlæg eller lign. Disse indgreb vil være så bekostelige, at de ikke står mål med miljøgevinsten.

Forsuringsanlæg og teltoverdækning af gylletanke kan ofte etableres på eksisterende ejendomme uden gennemgribende ændringer i de eksisterende anlæg.

Et forsuringsanlæg koster ca. 214.000 kr/år ifølge teknologibladerne, hvilket er en meromkostning på ca. 210 kr/årsso, 4,2 kr/produceret smågris og 25 kr/produceret slagtesvin. Miljøstyrelsen angiver, at meromkostningen ikke må overstige 50 kr/årsso, 1,3 kr/smågris og 8 kr/produceret slagtesvin. Teknikken er derfor ikke proportional.

Teltoverdækning koster til de to store tanke ca. 500.000 kr. inkl. tømning og rengøring. Der spares ca. 8.000 kr./år i mindre kørsel med vand og ca. 10.000 kr. pr. år til etablering af flydelag. Den årlige omkostning bliver så ca. 30.000 kr, hvis teltet holder i 20 år, hvilket er usikkert. Der kan spares ca. 170 kg N i mindre fordampning af ammoniak. Der koster dermed ca. 175 kr. pr. kg reduceret N i ammoniak og tiltaget er derfor ikke proportionalt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere tiltag udover de, der allerede er taget vedrørende BAT.

Viborg Kommune vurderer, at § 12 miljøgodkendelsen lever op til BAT, og at de i miljøgodkendelsen fra 2008 stillede vilkår vedrørende BAT kan fastholdes uændret.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles følgende vilkår:

33. Ejendommen skal i den daglige drift gøre brug af de mindst forurenende teknologier. Ligeledes skal den daglige aktivitet foregå, så der frembringes mindst muligt affald, samt på en måde, hvorved den bedst mulige miljøbeskyttelse i øvrigt opnås. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.
34. Anlæg der er særligt energiforbrugende skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Baggrunden for § 12 miljøgodkendelsen er ansøgers ønske om at optimere den samlede produktion på ansøgers to ejendomme på henholdsvis Nørreåvej 27 og Hovmosevej 6. Der er valgt den løsning, som indebærer de færreste investeringer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer samlet set ikke de behandlede alternativer som værende bedre end det ansøgte projekt.

9.2 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

0-alternativet indebærer, at den eksisterende produktion fastholdes på Nørreåvej 27.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at miljøpåvirkningen som følge af den mindre udvidelse af dyrehold ikke vil påvirke lokalområdet i negativ retning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, dvs. bevarelse af den eksisterende produktion, vil ekstrapåvirkningen af naboer være marginal.

Det er Viborg Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau vil give en ekstraomkostning for ansøger og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Kommunen skal sikre at der ved ophør af driften af husdyrbruget, foretages de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, kornsilo og halm-længe blive tømt og rengjort.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår i forhold til husdyrbrugets ophør:

35. I tilfælde af produktionsophør skal stalde og anlæg for opbevaring af husdyrgødning tømmes og rengøres.

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er i § 11 miljøgodkendelsen fra 2008 redegjort følgende vedrørende egenkontrol og dokumentation:

”Bedriften skal, jf. § 18 i Bekendtgørelse. nr. 1634 af 13. december 2006 om affald, registrere bedriftens affaldsproduktion. Registreringen skal ske på specielle affaldsstamkort, hvor en række oplysninger omkring art, mængde, sammensætning, transportør og modtager fremgår.

Det vurderes, at hvis alle relevante registreringer vedr. dyrehold, affald, uheld osv. opbevares på bedriften i mindst 5 år og fremvises i forbindelse med tilsyn eller lign, vil fremsendelse af dokumentation til myndigheden kun i helt særlige tilfælde være nødvendig.”

Ansøger har yderligere oplyst følgende:

Der føres logbog til kontrol af flydelaget på gyllebeholderen.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

En gang årligt udarbejdes ”Gødnings- og husdyrindberetning” samt ”Mark og gødningsplaner”.

Begge dele anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse og forbrug af gødning.

Der føres sprøjtejournal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er stillet vilkår om, at virksomheden skal eftervise, at vilkår om nedennævnte punkter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at vilkårene for de enkelte punkter er overtrådt:

- støj
- lugt

Viborg Kommune vurderer, at kravene til egenkontrol sikrer, at produktionen foregår miljømæssigt forsvarligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for management og dokumentation:

36. Der skal på tilsynsmyndighedens forlangende forevises dokumentation for dyreholdets størrelse og sammensætning.
37. Virksomheden skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. I journalen registreres følgende:
Skriftlige aftaler eller forpagtningsaftaler, der sikrer, at der rådes over tilstrækkeligt jord til opfyldelse af harmonireglerne.
38. Dokumentation i form af logbøger, sædskifte- og gødningsplaner samt evt. grønt regnskab skal opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

12 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - overfladevand
 - nitratfølsomme indvindingsområder
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

13 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

13.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 12, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovbekendtgørelsen § 12, stk. 3 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Lov om husdyrbrug m.v. § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,

- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af godkendelsen af virksomheden skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 41.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

13.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt (gerne elektronisk) og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Viborg Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Miljøklagenævnet, ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 1. marts 2012, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Viborg Kommune i hænde senest den 29. marts 2012 inden kontortids ophør.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klager, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Man modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Viborg Kommune. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist

på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

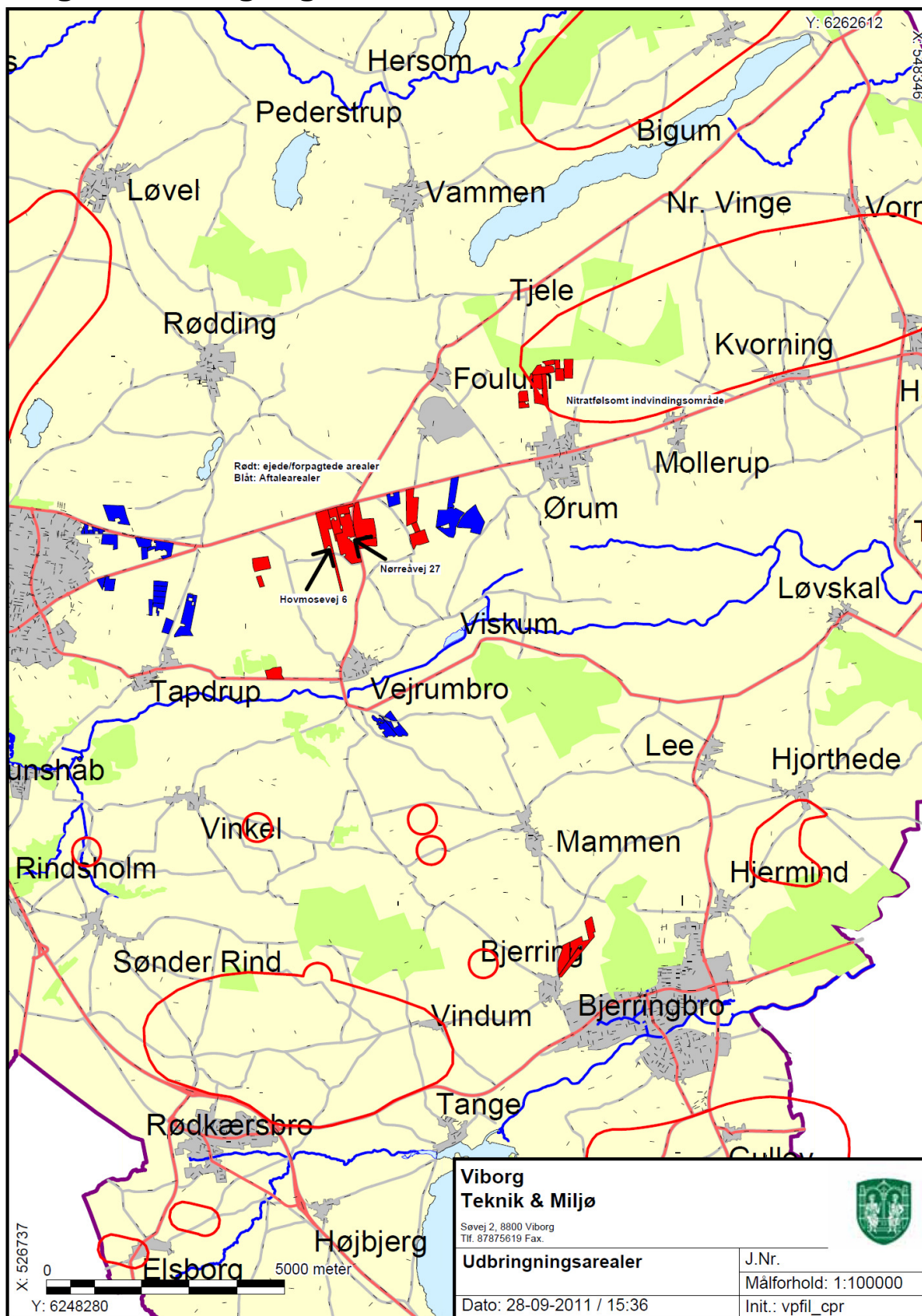
13.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af godkendelsen er sendt til:

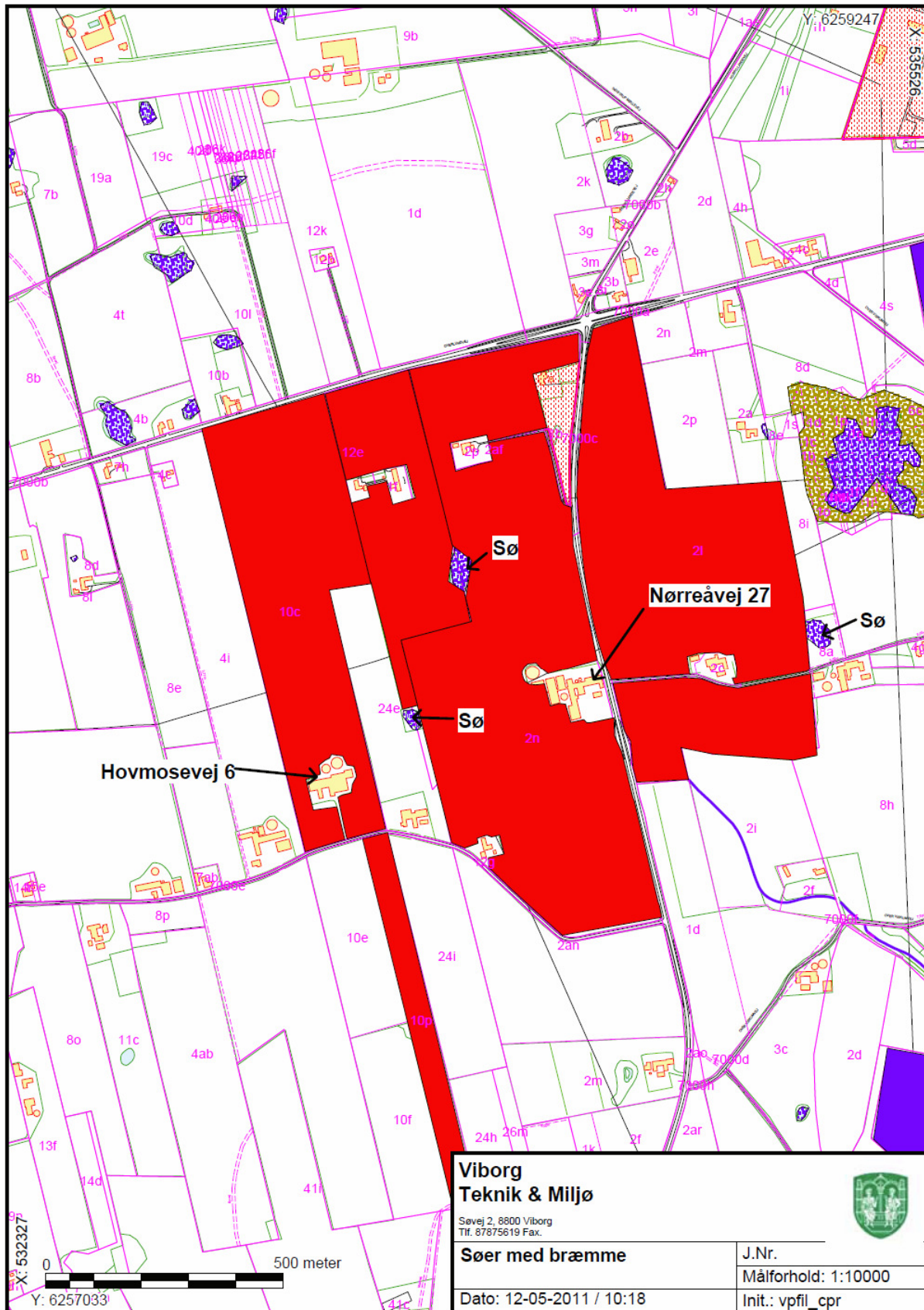
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1,8270 Højbjerg. (midt@sst.dk)
- Miljøministeriet, Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. (VES@nst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600@webspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- naboer

14 BILAG

Bilag 1: Udbringningsarealer.

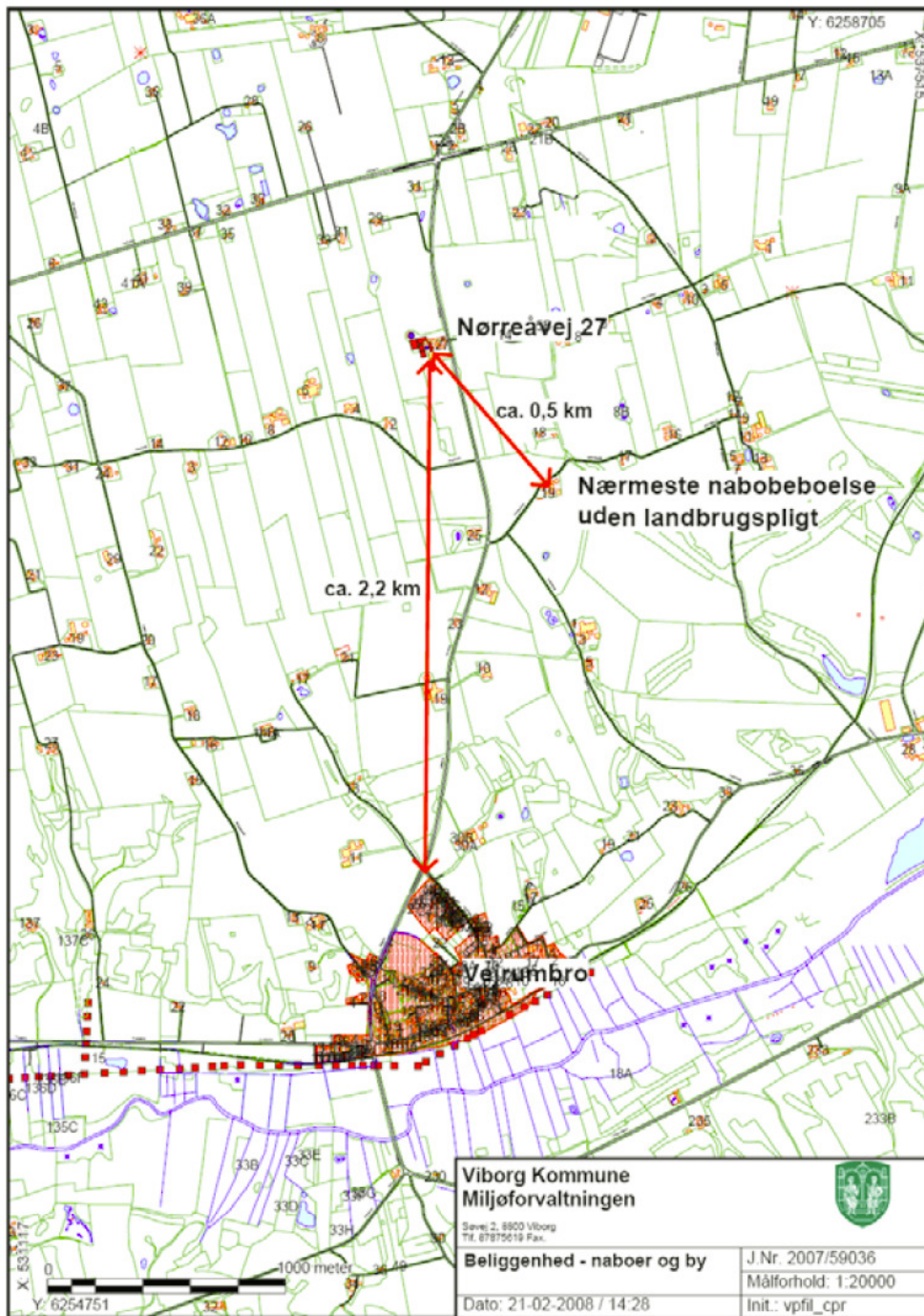

Bilag 2. Søer med bræmmekrav

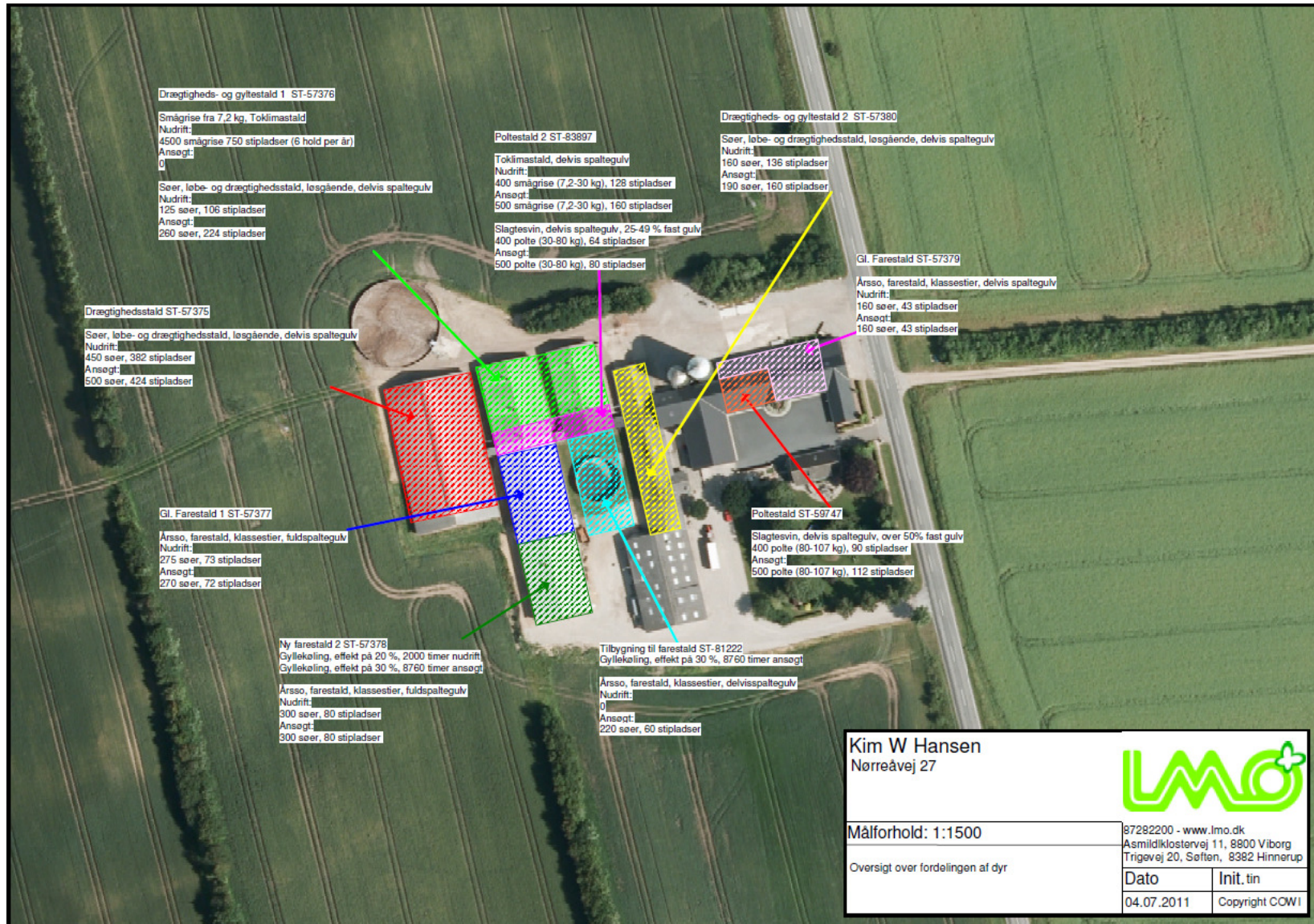

Viborg Teknik & Miljø <small>Søvej 2, 8800 Viborg Tlf. 87875619 Fax.</small>		
Søer med bræmme		
Dato: 12-05-2011 / 10:18		J.Nr. Målforshold: 1:10000 Init.: vpfil_cpr

Bilag 3. Beliggenhed.

Bilag 4. Staldafsnit.

Kim W Hansen
Nørreåvej 27

Målforshold: 1:1500

87282200 - www.lmo.dk
Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup

Oversigt over fordelingen af dyr	
Dato	Init. tin
04.07.2011	Copyright COWI